	Gemeenschappelijke regeling: Werkplein Hart van West-Brabant
1.	**Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente?** **Nee, de definitieve begroting 2025 en jaarstukken 2023 zijn niet tijdig ontvangen.** **De begroting 2025 is ingediend op 18 april 2024 en de jaarrekening 2023 op 30 april 2024.**
2.	**Is voldaan aan de BBV-voorschriften?** **Ja.**
3.	**Rechtmatigheid aandachtspunten** **Niet van toepassing**
4.	**Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d.** **<u>Bestandsontwikkeling</u>** **Het Werkplein geeft in haar jaarrekening 2023 aan dat de ontwikkeling van het uitkeringsbestand anders is verlopen dan vooraf werd verwacht.** **In de begroting 2023 van het Werkplein werd aanvankelijk uitgegaan van een gelijkblijvend bestand. In de eerste helft van het jaar was echter sprake van een stijging van 1,8%.** **Dit terwijl het Centraal Planbureau (CPB) op dat moment nog uitging van een daling.** **In de 1e begrotingswijziging 2023 heeft het Werkplein de prognose bijgesteld en is ervan uitgegaan dat het bij de stijging van 1,8% zou blijven. Uiteindelijk wordt 2023 echter afgesloten met een stijging van 3,7% van het totale uitkeringsbestand. De uitgaven voor wat betreft de uitkeringen (BUIG) zijn alleen voor Roosendaal binnen het rijksbudget gebleven. Voor de andere vijf gemeenten is sprake van een matige tot stevige overschrijding (Moerdijk: overschrijding van 4,9%).** **De bestandsontwikkeling bij het Werkplein is niet in lijn met de landelijke ontwikkelingen. Om hier meer inzicht in te krijgen is in 2023 een bestandsanalyse uitgevoerd.** **Er is een aantal bewegingen die hebben bijgedragen aan deze afwijkende bestandsontwikkeling. Door corona, de uitvoering van extra maatregelen zoals de TOZO en de energietoeslag en de organisatieontwikkeling binnen het Werkplein is de ontwikkeling van inwoners op een lager pitje komen te staan.** **Daarnaast is de doelgroep van de Participatiewet veranderd, waardoor de afstand tot de arbeidsmarkt groter is geworden en er meer nodig is om inwoners uit te laten stromen richting werk. Een specifieke groep hierin zijn de statushouders: de instroom van statushouders is de afgelopen jaren toegenomen. Voor deze groep is de taal vaak een barrière om te participeren.** **Om de afwijkende bestandsontwikkeling te keren is in 2023 besloten tot/gestart met een vijftal extra projecten, waar ook in 2024 en 2025 nog op wordt ingezet:** **- Inhaalslag gecombineerde aanpak Werkpunt en Ontwikkeling;** **- 'Frequent Intensieve Aanpak (FIA)' oud-inburgeraars;** **- Het 'naar werk'-project;** **- Meedoen Festival;** **- Ontwikkeltraject voor statushouders onder begeleiding van een ervaringsdeskundige.** **Twee projecten zijn specifiek gericht op de doelgroep statushouders. De gemeenten worden tussentijds geïnformeerd over de resultaten van alle projecten.** **Organisatieontwikkeling**

	De koers van het nieuwe Werkplein staat. Naast het bestendigen van de organisatie-ontwikkeling, wordt in 2024 de nieuwe werkwijze geëvalueerd. De insteek van deze eerste evaluatie is een tussentijdse check met een blik op de toekomst. **Ketensamenwerking** **De intensieve samenwerking binnen de keten van Werkplein, WVS en ISD Brabantse Wal gaat onverminderd door. De doelstelling voor 2024 en verder is dan ook 'Samen werken aan Participatie'. Meer dan 70% van de inwoners uit onze doelgroep in West-Brabant is langer dan 2 jaar afhankelijk van een bijstandsuitkering. De opgave is om inwoners de ondersteuning te bieden die nodig is. Door samenwerking met de bundeling van kennis en kunde kunnen meer inwoners ontwikkeld worden naar werk of een andere vorm van participeren.** **In 2024 kent de ketensamenwerking 3 focuspunten:** - **Blijvende aandacht voor de groep inwoners met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. Specifiek voor statushouders en jongeren is extra aandacht.** - **Een proeftuin gezamenlijke diagnose om beter inzicht te krijgen in waar de intake en de verdiepende diagnose elkaar versterken om beter maatwerk te kunnen leveren aan de inwoner.** - **Communicatie: gericht op het bestuur, de samenwerkende organisaties en de inwoners.** **In het laatste kwartaal van 2024 worden deze focuspunten geëvalueerd en bepaald of deze lijn in 2025 kan worden doorgezet of moet worden bijgesteld.** **Arbeidsmarktregio** **Tot slot is ook de arbeidsmarktregio volop in beweging, als gevolg van wijzigingen in het landelijke beleid. De D9 gemeenten en partners van de ketensamenwerking maken zich samen hard voor het uitgangspunt dat de ontwikkelingen in de arbeidsmarktregio ondersteunend moeten zijn aan de verschillende subregio's en dat de positie van de uitvoeringsorganisaties als het gaat om bemiddeling, plaatsingen en werkgeverscontacten moet worden geborgd.**
5.	**Financiële aandachtspunten** **Jaarrekening 2023** **Het Werkplein presenteert in haar jaarrekening 2023 een positief resultaat van € 4,2 miljoen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Dit voordeel ontstaat door voordelen op de programmakosten (totaal € 3,4 miljoen) en voordelen op de bedrijfsvoeringskosten (€ 750.000). Aan het Algemeen Bestuur van het Werkplein wordt voorgesteld om € 1,4 miljoen te reserveren voor de inburgering. Het resterende resultaat van € 2,8 miljoen wordt verrekend met de deelnemende gemeenten.** ***Programmakosten*** - **Het positieve resultaat op het programma Werk en Participatie bedraagt € 109.553. Hoewel er meer kosten zijn gemaakt voor individuele trajecten/maatwerk is het resultaat toch positief door lagere kosten op de ketensamenwerking en de intensivering van de nazorg.** - **Het voordeel op het programma Inkomen bedraagt € 398.292.** **Uiteindelijk wordt 2023 afgesloten met een bestandsstijging van 3,7% (Moerdijk: 5,8%) terwijl in de gewijzigde begroting 2023 rekening was gehouden met een stijging van 1,8%. Doordat de stijging pas sinds september 2023 echt heeft doorgezet, door instroom van statushouders, zijn de meerkosten op de uitkeringskosten relatief beperkt gebleven.** - **Bij het programma Inkomensondersteuning is juist sprake van een nadeel van € 535.377.** **Dit komt vooral door hogere kosten aan bijzondere bijstand voor bewindvoering, individuele inkomenstoeslag, inrichtingskosten/huisraad en overbruggingsuitkering.**

- **Bij programma Inburgering is sprake van een flinke onderuitputting (€ 3,4 miljoen) van de middelen die voor 2023 voor inburgeringsvoorzieningen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Dit komt doordat de uitgaven voor een inburgeraar plaatsvinden gedurende een periode maximaal drie jaar. Daarom wordt voorgesteld om hiervan € 1,4 miljoen te reserveren voor de inburgering.**

Bedrijfsvoering
Het voordeel op bedrijfsvoering bedraagt € 750.000 en wordt o.a. verklaard door lagere loonkosten/inhuur, lagere ICT-kosten en hogere baten/ontvangsten.

Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028
De ontwerpbegroting 2025 en meerjarenbegroting 2026-2028 zijn gebaseerd op de uitgangspunten zoals deze in de Kaderbrief 2025 waren opgenomen. Voor de ontwikkeling van het uitkeringsbestand is het Werkplein in de begroting uitgegaan van de laatste prognose van het CPB (februari 2024). Het CPB gaat uit van een lichte stijging in 2024, een gelijkblijvend bestand in 2025 en nogmaals een lichte stijging in 2026:

Macro-economische verkenningen CPB Februari 2024	2024	2025	2026	2027	2028
Stijging/daling van het bestand per jaar	+2,0%	0,0%	+1,4%	0,0%	0,0%

De begroting 2025 valt € 15 miljoen hoger uit dan de begroting 2024:
De kosten voor het programma Werk & Participatie nemen met € 1 miljoen toe. Bijna € 600.000 heeft te maken met de aanpassing van het tarief van beschut werk (gemeenten worden daarvoor gecompenseerd via het gemeentefonds / meicirculaire 2024) en de jaarlijkse toename van het aantal beschut werkers. Daarnaast wordt een flinke stijging van de individuele trajecten/het maatwerk verwacht (€ 450.000) als gevolg van de complexere doelgroep en de actievere inzet op deze groep inwoners.

De kosten voor het programma Inkomen nemen met ruim € 8,9 miljoen toe. Naast het in de begroting verwerken van de laatste prognoses van het CPB, stijgen de uitkeringslasten ook doordat het minimumloon en de daaraan gekoppelde uitkeringen in 2024 met 3,3% en in 2025 met 2,8% worden geïndexeerd.

De kosten voor het programma Inkomensondersteuning nemen met € 900.000 toe. De uitgaven aan bijzondere bijstand blijken in 2023 hoger te liggen dan waarmee in de begroting 2024 is gerekend (zie toelichting jaarrekening 2023). De raming voor 2025 is gebaseerd op de realisatie in 2023 verhoogd met een prijsindexering van 3,3% voor 2024 en 2,8% voor 2025.

De kosten voor het programma Inburgering nemen met € 2,5 miljoen toe. Deze kosten zijn gebaseerd op de taakstelling en de landelijke rijksvergoeding voor inburgeraars.

Tot slot nemen de kosten van bedrijfsvoering met € 1 miljoen toe. Dit komt voornamelijk door de loonkostenstijging vanwege de Cao (€ 860.000). Daarnaast zijn de loonkosten van de medewerkers m.b.t. de Voorzieningenwijzer opgenomen als plustaak (€ 270.000).

Risico op verdere groei bestand
De werkelijke groei van het uitkeringsbestand lag in 2023 hoger dan verwacht. Met de huidige taakstelling voor plaatsing van statushouders is het aannemelijk dat de groei in onze regio

verder doorzet. Plaatsing van deze inwoners is vaak lastiger. Als het rijksbudget voor BUIG niet meegroeit dan kan dit een aanzienlijk tekort opleveren.
Daarbij nemen de kosten voor bijzondere bijstand ook toe. In de begroting 2025 van het Werkplein lijkt deze groei nog niet meegerekend.

6. Financieel overzicht

Bedragen in onderstaande tabellen x € 1.000

- **Jaarrekening 2023: Resultaat en bestemming**

Bedrijfsvoeringskosten Werkplein	Realisatie 2023	Resultaat 2023	Resultaat bestemming toevoeging aan eigen reserve GR	Resultaat bestemming terug naar gemeenten
Totaal Werkplein	17.077	746	-	746
Bijdrage Moerdijk	2.219			97

- **Meerjarenontwikkeling**

Bedrijfsvoeringskosten Werkplein	Begroting 2024	Ontwerp-begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027	Meerjaren begroting 2028
Totaal Werkplein	18.532	19.608	20.446	21.324	22.265
Bijdrage Moerdijk	2.434	2.619	2.619	2.619	2.619
Opgenomen in begroting Moerdijk	2.434	2.434	2.434	2.434	2.434
Verschil (- is nadelig)	0	-185	-185	-185	-185

In de begroting van het Werkplein is voor de bedrijfsvoeringskosten voor de jaren 2026, 2027 en 2028 rekening gehouden met een jaarlijkse indexatie voor onder andere de loonkosten. De bijdrage van Moerdijk in de bedrijfsvoeringskosten worden vanaf 2026 constant gehouden op het (loon- en prijs)niveau van 2025. Dit is in lijn met de systematiek die ook wordt gehanteerd aan de inkomstenkant, met name de algemene uitkering gemeentefonds.

Programmakosten Werkplein – Bijdrage Moerdijk	Begroting 2024	Ontwerp-begroting 2025	Meerjaren begroting 2026	Meerjaren begroting 2027	Meerjaren begroting 2028
Werk en Participatie	549	647	658	671	682
Inkomen	8.602	9.989	10.005	9.989	9.975
Inkomensondersteuning	1.013	1.163	1.163	1.163	1.163
Inburgering	562	969	936	936	936

	Totaal programmakosten	**10.726**	**12.768**	**12.762**	**12.759**	**12.756**
7.	**Overige aandachtspunten** **--**					
8.	**De zienswijze** ***Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld:*** **1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023 van het Werkplein Hart van West-Brabant.** **2. Geen zienswijze naar voren te brengen op de begroting 2025 van het Werkplein Hart van West-Brabant.**					